

Provinciale Staten
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

Onderwerp
Advies Jaarstukken 2021
en Voorjaarsnota 2022

Kenmerk

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 10 juni 2022

Geachte voorzitter,

Het college van Gedeputeerde Staten heeft de Jaarrekening 2021 ter vaststelling en de Voorjaarsnota 2022 ter instemming aan Provinciale Staten aangeboden. Naar aanleiding van deze voorstellen en het accountantsverslag ontvangt u onderstaand advies van de Auditcommissie.

De Auditcommissie constateert het volgende:

- De accountant heeft, na controle van de jaarstukken 2021 c.a., een goedkeurend oordeel ten aanzien van de getrouwheid afgegeven;
- De jaarrekening 2021 kent een positief saldo van € 13,2 miljoen.
Het college van Gedeputeerde Staten stelt voor dit positieve resultaat toe te voegen aan de algemene reserve (€ 7,1 miljoen), de bestemmingsreserve meerjarige projecten (€ 6,08 miljoen) en egalisatiereserve onderhoud gebouwen (€ 0,03 miljoen);
- Met inachtneming van de voorstellen in de Voorjaarsnota 2022 bedraagt de algemene reserve ultimo 2026 ruim € 16,2 miljoen en bedraagt de ratio algemene reserve factor 2.9, die daarmee als ruim voldoende aangemerkt wordt.
- De meicirculaire Provinciefonds 2022 geeft voor de ontwikkeling van de algemene uitkering provinciefonds, fors hogere inkomsten in de komende jaren, dan dat die tot nu toe zijn geraamd.¹

De Auditcommissie is van mening dat de financiële positie van de provincie Zeeland hiermee – evenals voorgaand jaar - in ruime mate voldoende is om eventuele incidentele en structurele risico's af te dekken.

¹ Na GS behandeling 14 juni 2022, wordt hierover separaat een brief naar PS gestuurd met verdere informatie.

De Auditcommissie vraagt aandacht voor de navolgende punten:

Begrotingsbeheer.

De accountant adviseert GS om voldoende aandacht te houden voor het begrotingsbeheer, zodat effecten op de begroting tijdig in begrotingswijzigingen worden doorgevoerd.

Bij de resultaatbestemming 2021 wordt voorgesteld om € 6 miljoen toe te voegen aan de bestemmingsreserve meerjarige projecten (vorig jaar € 9 miljoen), die dan opnieuw worden geraamd voor 2022 en verder. In het Statenvoorstel bij de jaarstukken heeft GS opgenomen dat het advies van de accountant op dit punt wordt opgevolgd.

De aanbeveling over begrotingsbeheer heeft ook een relatie met het feit dat jaarlijks een deel van het budget niet wordt besteed. Deze resterende budgetten worden in veel gevallen overgeboekt naar volgende jaren. GS hebben in 2020 aangegeven dat deze zogenaamde boeggolf van toen 30% in drie jaar verminderd zou worden tot 15% en in vijf jaar tot 10%

De Auditcommissie blijft aandacht vragen voor opvolging van deze aanbeveling en adviseert om over de voortgang te rapporteren in de desbetreffende stukken. Dit inherent aan het in 2020 uitgevoerde ex artikel 217a onderzoek inzake begrotingsbeheer.

Leesbaarheid jaarverslag.

De accountant wijst er op dat de leesbaarheid van het jaarverslag verbeterd kan worden, door het weglaten van niet relevante historische informatie in de toelichting van het jaarverslag, door korter en bondiger te formuleren.

De Auditcommissie adviseert om in het “digitale” jaarverslag, zoals in de begrotingsapp, een “gelaagdheid” aan te brengen, zodat de relevante historische informatie beschikbaar blijft, en dit niet ten koste gaat van de leesbaarheid.

De Auditcommissie adviseert deze aanbeveling van de accountant, inclusief vorenstaande aanvulling over de “gelaagdheid van informatie” in de digitale versie over te nemen.

Ontvlechting Evides.

De accountant adviseert inzake de ontvlechting van Evides, de verantwoording GBE Aqua BV en de waardering van afgegeven garantstelling om de kans en risico-inschatting van de afgegeven garantstelling in de komende jaren stringent te blijven volgen.

De Auditcommissie adviseert deze aanbeveling van de accountant over te nemen.

Kapitaalverstrekking Investeringsfonds Zeeland.

De kapitaalverstrekking aan Investeringsfonds Zeeland (IFZ) BV is juist gewaardeerd in de jaarrekening. Wel heeft IFZ de afgelopen jaren negatieve resultaten behaald. De verstrekte middelen zijn revolverend ingezet, met de verwachting dat de middelen in de toekomst terugvloeien naar de Provincie ofwel opnieuw kunnen worden geïnvesteerd. De accountant adviseert deze revolverendheid van de ingezette middelen te blijven volgen.

De Auditcommissie adviseert deze aanbeveling van de accountant over te nemen.

Interne controles

De accountant constateert dat de kwaliteit van de interne controles is toegenomen ten opzichte van vorig jaar. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de uitgevoerde controles ten aanzien van de naleving van de Europese aanbestedingsregels.

Als aandachtspunt geeft de accountant aan dat de afdeling Control de afgelopen periode relatief veel personele wisselingen heeft ondergaan. Binnen deze afdeling was er tijdelijk sprake van een capaciteitstekort.

Daarnaast kan het kennisniveau van de assisterende medewerkers die (complexe) interne controles organisatie breed uitvoeren verbeterd worden. Kennisverdieping zou zich moeten richten op onder

meer het normenkader en rond inkoop- en aanbestedingsrecht. De eerste stappen zijn hiervoor binnen de organisatie gezet.

De Auditcommissie vraagt aandacht voor opvolging van deze aanbeveling

Financieringssystematiek Provincies.

Het Rijk heeft een herziening aangekondigd voor de financiering van Provincies, waaronder het verdwijnen van de opcenten motorrijtuigenbelasting in 2030 en de vermindering van het accres provinciefonds in 2026. Hiervoor wordt mogelijk een alternatief belastinggebied ingevoerd. GS heeft in haar brief van 24 mei daarover ook nader geïnformeerd. Daarin geeft zij ook aan dat zij in interprovinciaal verband nu in overleg is met het Rijk over de voorwaarden voor een nieuwe financieringssystematiek. Nadere concretisering zal, op basis van de contourennota van het Rijk, na het zomerreces plaatsvinden.

Er zijn verschillende alternatieven belastinggebieden mogelijk, zoals ingezetenenheffing, vestigingsheffing, voertuigenbelasting, provinciale OZB, opcenten kilometerheffing etc.

Op 17 juni is er een informatiesessie (vanuit de afdeling Financiën) voor de Statenleden gepland. Daarop wordt PS in de gelegenheid gesteld om in de Statencommissie Bestuur van 1 juli 2022 hierover een eerste verkennend gesprek te voeren.

De Auditcommissie adviseert om PS goed in positie te brengen om een weloverwogen advies richting IPO/Rijk te kunnen geven.

Natte Infrastructuur (instandhouding)

Het extra benodigd budget voor het groot onderhoud voor de planperiode 2022 – 2031 is voor een groot deel toe te schrijven aan de instandhouding van de Zeelandbrug. De natte infrastructuur heeft een vervangingswaarde van circa € 1,2 miljard, waarvan de Zeelandbrug met circa € 1,0 miljard het grootste aandeel heeft. In de benodigde budgetten, groot onderhoud, zien we een grote piek in 2026, die hoofdzakelijk veroorzaakt wordt door de geplande renovaties aan de Zeelandbrug van de rijdekken van de basculebruggen. Met eventuele vervangingsinvesteringen in de periode na 2031 is nog geen rekening gehouden. Welke financiële risico's dit heeft wordt onderzocht, maar er wordt een aanzienlijke toename van de kosten verwacht. Het instandhoudingsplan voor de Zeelandbrug is in de loop van dit jaar gereed.

De Auditcommissie adviseert om de instandhouding van de natte infrastructuur stringent te volgen, omdat met eventuele vervangingsperiode in de periode daarna (2031) nog geen rekening is gehouden.

Indexatie

Op de materiële budgetten is in de begroting 2023 en verder is een indexering toegepast van 1%, waarbij voor een aantal specifieke budgetten een afwijkend indexeringspercentage wordt toegepast. GS erkennen dat het huidige inflatiepercentage hoog is en dat de financiële ruimte onvoldoende toereikend is om deze ruimte geheel af te dekken. Binnen de budgetten die een meer vrij karakter hebben, zal GS zo nodig nog scherper aan de wind varen.

De ontwikkelingen worden actief gemonitord en in de Najaarsnota zal GS – indien noodzakelijk – met aanvullende voorstellen komen om budgetten die dreigen te overschrijden te voorzien van aanvullende dekking.

De Auditcommissie adviseert om dit potentieel risico van inflatie stringent te volgen zodat bijsturing tijdig mogelijk is.

Hoogachtend,

Namens de Auditcommissie Provincie Zeeland,

Voorzitter Auditcommissie

Secretaris Auditcommissie